

R. P. Thomæ Tamburini È Societate Jesu Opera Omnia

Tamburini, Tommaso

Lugduni, 1689

§.2.De mendacio in confessione.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-78172](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-78172)

in summa V. Confessio, concl. 10. qui ait contrariam
in summa Curia consuetudinem: in qua discutienda (in
quibus non oportet nuncius sapere: quidquid inquam di
cat: nam consuetudo illa solum est quoad tollendas cen
suras, & reservationem; non vero quoad absolvendum
sacramentaliter.

28. Dixi autem (absolutè) nam si aliqua necessitas
argere posset: si v.g. penitens non valeret adire in
feriorem, sed solum Superiorem; qui tamen Superior
propter aliquod grave impedimentum, v.g. articulum
mortis, non possit omnino peccata audire, &c.

29. Dubitatur secundo, an possit taceri complex,
quando illi sequeretur infamia apud Confessorem, v.g.
filius cum matre peccet, quæ nota est Confessario, an
filius, qui nullam aliam habet conjunctionem in primo
gradu, possit fateri diminutè, id est se solum fornicatum
esse, & tacere incestum?

30. Dico, quia non supra cap. 9. §. 2. secuti etiam su
per sententiam, quæ docet possè, immo debere quem
piam in similibus casibus complice propterea; ideo
consequenter, hinc dicendum, non possè propter hanc
sententiam diminutè fateri: Ita Coninch, cit. n. 89. Suar.
disp. 14. de pen. sect. 2. n. 11. Fagund. max. citandus. Quo
modo vero Navarrus & alij, quorum sententiam vix
prohibibilem vocat Fagundez præc. Eccl. 2. lib. 5. cap. 1. n. 8.
& Suar. citatus ab eodem num. 1. sine sequuntur sen
tentiam nostram contrariam; ideo illam diminutionem
admittunt, & quidem satis probabiliter.

31. Dubitatur tertio de obiecto seu materia pecca
ti, ut explicavimus dicto §. 2. num. 14. Sed de hoc idem di
cendum, quod de complice jam diximus, ut ex paritate
rationis constat.

Error vel ignorantia.

32. Tertium Caput est error, vel ignorantia in quo
certum est primò, excusari eum, qui inevitabiliter
ignoravit, seu inculpabiliter tacebat suum peccatum.

33. Certum est secundò, quando ignorantia est so
lum venialiter culpabilis, nec valorem nec fructum Sa
cramentalis ritè suscepti impediens, excusari peni
tentem à mortali.

34. Certum est tertio, quando est culpabilis mor
taliter, non excusari: atque adeo tunc & fructum, &
valorem Sacramenti impediti: tunc enim, cum desit
Confessio dolorosa, non ponitur materia apta Sacramen
to; quomodo enim Confessio erit dolorosa, si actu ra
tione illius culpabilis mortaliter ignorante, peccatur.

35. Certum denique sit Quarto, quamvis sit lauda
bile, ne ex errore, & inadvertentia taceatur aliquod
peccatum, scribere peccata; neminem tamen, etiam si sit
liberæ memoriæ, ut notat Dicastill. lib. 5. de pen. d. 6.
dist. 14. n. 144. obligari, immo nec esse laudabile si quis
sit paulò scrupulosior. Neque te conturbet communis
doctrina, docens omnia peccata esse Confessori subii
cenda: nam satis dilucidè notavit Concilium Tridenti
num, solum Fideles obligari ad omnia, quæ facta morali
diligentia, menti occurrunt: non autem ad omnia quæ
quomodocumque fuerint commissa. De examine, quod
precedere debet Confessionem, ne quid taceatur, dicam
infra l. c. §. 3.

§. II. De Mendacio in Confessione.

36. Penitens multis posset modis in Confessione
menti, dum confitetur: id quod breviter expli
cat, ad nostrum pertinet institutum: quo penitens, si
forte tunc mentiatur, cognoscat graviterne, an leviter
peccaverit: atque adeo benè, an perperam sit cetera
confessus.

37. Primò igitur, certum est, peccatum esse grave
menti in Confessione circa peccata mortalia, non aliàs
ritè confessi, & absoluti: nam si esset mortale, illud ta
cere; multo magis, illud negare. Ita Delugo disp. 16 de
pen. sect. 1. num. 100. Intelligè, modò non habeat causam
sufficientem illud tacendi: nam tunc etiam posset negare:

sed, ne venialiter peccet, utatur æquivocatione, secun
dum communes æquivocationis leges.

38. Certum est secundò, mentiri circa mortalia aliàs
ritè absoluta, quando Confessarius de illis sive ut Me
dicus, sive ut index interrogat, tamquam quid necessa
rium ad præsentem Confessionem; esse item mortale.
Sic idem Delugo disp. de pen. 14. sect. 10. num. 272. con
tra Ioan. Sanchez ab eodem citatum, quem contrarium
docere affirmat idem Delugo. Ratio, quia tunc habet
ius Confessarius ad bene hanc Confessionem expedi
dam: & alia parte, cum agatur de mortalibus, est gravis.

39. Certum sit tertio, fateri aliquod mortale, quod
non fecisti, esse mortale: nisi forte ignorantia, vel bona
fides te excuset: ut certè sæpè iusticos, & mulierculas
excusat. Sic Vasquez disp. 91. artic. 1. dub. 7. Ratio est quia
variatur iudicium Confessarii in re graviter pertinente
ad confessionem.

40. Certum sit quarto esse mortale, mentiri circa
veniale, quando tale mendacium datur pro materia to
tali Confessionis: Sic Suarez de pen. disp. 12. sect. 10. n. 6.
& passim alij, præter Philippum Fabrum apud Dianam,
p. 3. tract. 4. resol. 6. v. g. aliquis faceret se obolum esse
furatum, quod revera furatus non est, nec aliam pro
Confessione materiam fessit; peccat mortaliter: quia
tunc penitens est causa irriti Sacramenti.

41. Præter hos quatuor casus, alius non occurrit
in quo sis de peccato mortali sollicitus, si fortè men
tiaris in Confessione, mendacio alias in se minime gra
vi. Quare,

42. Certum sit quinto, quodcumque mendacium
prolatum in aliis materiis, quæ ad Confessionem non
pertinent, gravitatem non contrahere ex eo quod in
Confessione afferatur. Ita Suar. & Vasquez citati à De
lugo de pen. disp. 16. sect. 2.

43. Certum sit sexto, accusare se de peccato veniali,
quod quis non commisit, dummodo alia subdatur ma
teria; non esse mortale: quia jam Absolutio sufficien
ter habet quod deleat.

44. Certum sit septimò, negare mortale ritè abso
lutum, nec faciens ad præsentem Confessionem non esse
mortale, ut ex dictis n. 38. colligitur.

45. Quæritur ergo hic solum, an sit mortale, unum
numero peccatum mortale fateri pro alio: v. g. si quis
occidit Petrum, dicat tamen mala fide, volens celare ho
minem occisum, se occidisse Paulum. Respondeo pec
catum esse mortale. Sic Vasquez quest. 61. dub. 3. & De
lugo de pen. disp. 26. sect. 3. num. 132. ex eo capite, quia
non ritè confiteretur: nam non confiteretur peccatum,
quod fecit, sed peccatum, quod non fecit: licet enim
non teneatur quis ex se explicare distinctè indivi
duationem sui peccati, unde posset in dicto casu dicere se oc
cidisse hominem, tamen non supponere unum
pro alio: quia sic confiteretur peccatum, quod non com
misit pro eo quod commisit.

§. III. Quando nam est obligatio repetendi Confessionem, vel generalem instituendi?

46. Maximè propter mendacium grave in Confes
sione prolatum, repetenda est Confessio & ali
quando generalis plurium annorum Confessio erit insti
tuenda. Ideo de hac re nonnulla hic subnectemus.

Primo igitur, ex necessitate repetenda est, quando in
ipsa Confessione actu sit aliquod mortale peccatum:
quia tunc confessio irrita est, & consequenter reiteran
da. Ita Delugo de pen. disp. 16. sect. 15. n. 597. Hinc
quando deest dolor debitus: quando Confessio fit ex fine
mortaliter malo: quando culpabiliter taceatur aliquod
mortale; debet repeti omnino Confessio. Ubi adver
tunt rectè aliqui ibid. quòd si quis, ante decem annos
v. g. taceat, ex culpa gravi, peccatum mortale in ali
qua Confessione, & postea in aliis Confessionibus
consequentibus huius culpæ non est recordatus, quan
do deinde comperit vitium antiquæ illius Confessionis,
non